

БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ІМУНОЛОГІЇ, АЛЕРГОЛОГІЇ ТА
ЕНДОКРИНОЛОГІЇ**

**ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ – МІЖДИСЦИПЛІНАРНА
ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ**

**Матеріали науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю
10-12 червня, 2013**

Буковинський державний медичний університет
Кафедра клінічної імунології, алергології та ендокринології

Матеріали
науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ – МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ

10-12 червня, 2013
м.Чернівці

м.Чернівці

УДК 616.379 – 008.64(063)
ББК 54.15 я 434
С 85

Цукровий діабет – міждисциплінарна проблема сучасної медицини // Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю. – Чернівці: Медуніверситет, 2013. – 107 с.

У збірнику представлено матеріали науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю «Цукровий діабет – міждисциплінарна проблема сучасної медицини» (Чернівці, 10-12.06.2013р.) зі стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним питанням діабетології. Розглянуті сучасні аспекти епідеміології та патогенезу цукрового діабету та його ускладнень, імунопатології цукрового діабету, сучасних можливостей її діагностики та корекції, питання діагностики й лікування цукрового діабету та його ускладнень, проблеми цукрового діабету на тлі захворювань внутрішніх органів, хірургічні та психо-соціальні аспекти діабетології.

Загальна редакція – доктор медичних наук, професор Пашковська Н.В.
Редактор – кандидат медичних наук, доцент Оленович О.А.

Dynamics of immune inflammation indices in patients with diabetic nephropathy on a background of concomitant obesity under the influence of atorvastatin.....	40
Зорій І.А., Пашковська Н.В., Ігнатюк Т.В.	
Показники голкової та стимуляційної електронеуро-міографії за діабетичної полінейропатії у хворих на цукровий діабет 2 типу	
Parameters of needle and stimulation electroneuromyography of diabetic polyneuropathy in patients with type 2 diabetes.....	41
Ілюшина А.А., Оленович О.А., Павлович Л.Б., Масляно В.А., Абрамова Н.О.	
Дисбіотичні зміни кишечника у хворих з метаболічним синдромом	
Dysbiotic changes of the intestine in patients with metabolic syndrome.....	43
Ілюшина А.А., Пашковська Н.В., Павлович Л.Б., Оленович О.А., Масляно В.А.	
Про порушення кишкової мікрофлори при цукровому діабеті	
Regarding intestinal microflora changes in diabetes mellitus.....	45
Карлійчук М.А., Пінчук С.В., Бариська О.Б.	
Інтравітреальне введення стероїдів в лікуванні рефрактерного діабетичного макулярного набряку після хірургії катаракти	
Intravitreal steroids injection for treatment of refractory diabetic macular edema after cataract surgery.....	47
Карлійчук М.А., Пінчук С.В., Сикирицька Т.Б., Луйжис А.А.	
Вплив корекції дисліпідемії на стан морфофункціональних параметрів сітківки після ультразвукової факоемольсифікації у хворих на цукровий діабет	
Influence of dyslipidemia correction on morphofunctional retinal parameters after ultrasound phacoemulcification in patients with diabetes mellitus.....	49
Коваль Г.Д., Сидорчук І.Й., Каспрук Н.М., Марчук Ю.Ф.	
Ступінь контамінації дріжджоподібними грибами роду <i>Candida</i> порожнини товстої кишки у хворих на цукровий діабет 2 типу	
The degree of large intestine contamination by the yeast-like fungi of the genus <i>Candida</i> in patients with type 2 diabetes mellitus.....	50
Коваль Г.Д., Сидорчук І.Й., Каспрук Н.М., Марчук Ю.Ф.	
Зміни функціонального стану нейтрофілів у хворих на цукровий діабет 2 типу в залежності від ступеня кишкового дисбактеріозу	
Changes of neutrophils' functional state in patients with type 2 diabetes mellitus in dependence on the degree of intestinal dysbacteriosis.....	51
Кричун І.І., Васильєва Н.В.	
Особливості клінічного перебігу та ефективність традиційного лікування невропатій лицевого нерву у хворих на цукровий діабет	
The pecuarities of clinical course and efficiency of traditional	

treatment of facial neuropaty in patients with diabetes mellitus.....	52
Макишева Р.Т.	
Последствия интенсифицированной терапии сахарного диабета	
The consequences of an intensified therapy of diabetes mellitus.....	54
Маслянко В.А., Пашковська Н.В., Павлович Л.Б., Оленович О.А., Ілюшина А.А., Ковалик Л.О.	
Ефективність застосування глімепіриду (Олтар®) для лікування хворих на цукровий діабет типу 2	
The efficacy of glimepiride (Oltar®) in treatment of diabetes mellitus type 2.....	57
Маслянко В.А., Пашковська Н.В., Павлович Л.Б., Ілюшина А.А., Оленович О.А., Коренга М.І., Морозюк Я.В.	
Ризик гестаційного цукрового діабету серед скринінгпозитивних вагітних жінок з надлишковою масою тіла	
The risk of gestational diabetes among screening-positive pregnant women with overweight.....	58
Оленович О.А., Пашковська Н.В., Павлович Л.Б., Маслянко В.А., Ілюшина А.А., Коренга М.І., Оленович А.В.	
Особливості імунного статусу хворих на цукровий діабет типу 1	
Peculiarities of immune status of patients with diabetes mellitus type 1.....	59
Оленович О.А., Пашковська Н.В., Павлович Л.Б., Ілюшина А.А., Маслянко В.А., Спащук Н.С., Оленович А.В.	
Диференційні особливості фібринолітичної активності сечі у хворих на цукровий діабет в залежності від типу основного захворювання	
Differential peculiarities of urine fibrinolytic activity in patients with diabetes mellitus depending on the type of basic disease.....	61
Павлович Л.Б., Білоус І.І., Маслянко В.А., Ілюшина А.А., Оленович О.А.	
Лікування метаболічного синдрому з застосуванням препарату Гепадіф®	
Treatment of metabolic syndrome with the administration of Hepadif®.....	64
Павлович Л.Б., Білоус І.І., Маслянко В.А., Оленович О.А., Ілюшина А.А.	
Лікування діабетичної полінейропатії з застосуванням Кокарніту	
Treatment of diabetic polyneuropathy with the administration of Cocarnit.....	65
Павлюкович Н.Д., Козар М.Ф., Трефаненко І.В.	
Цукровий діабет 2 типу, ішемічна хвороба серця та анемія: в центрі уваги Телмісартан	
Diabetes mellitus type 2, coronary heart disease and anemia:	

focus on Telmisartan.....	66
Сидорчук І.Й., Оленович О.А., Ляшук Р.П., Коваль Г.Д., Каспрук Н.М.	
Вплив умовно патогенних бактерій вмісту порожнини товстої кишки хворих на цукровий діабет типу 1 на цитолітичну функцію NK- і К-клітин периферійної крові	
Influence of opportunistic bacteria of the large intestine of patients with diabetes type 1 on the cytolytic function of NK- and K-cells of peripheral blood.....	69
Сидорчук Л.І., Сидорчук І.Й., Сидорчук А.С.	
Цитадгезивні властивості біфідобактерій і лактобактерій порожнини товстої кишки хворих на цукровий діабет 1 типу	
Cytoadhesive properties of Bifidobacteria and Lactobacteria of large intestine cavity in patients with type 1 diabetes mellitus.....	70
Шкварковський І.В., Антонюк Т.В., Якобчук С.О., Козловська І.М., Оленович А.В.	
Застосування вакуумних–кавітаційних методів санації в лікуванні хворих з синдромом діабетичної стопи	
Application of vacuum-cavitational sanitation methods to the treatment of patients with diabetic foot syndrome.....	72
Olenovych O.A.	
Biochemical indices in patients with diabetes type 2 and metabolic syndrome.....	75

РОЗДІЛ III

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ТА КОМОРБІДНА ПАТОЛОГІЯ

Абрамова Н.О., Пашковська Н.В, Катан В.Г., Ілюшина А.А.

Особливості обміну тиреоїдних гормонів у пацієнтів із метаболічним синдромом залежно від НОМА-IR

Peculiarities of thyroid hormones metabolism in patients with metabolic syndrome depending on НОМА-IR.....77

Годованець О.І., Мороз А.В.

Клінічні аспекти стоматологічних захворювань у дітей із цукровим діабетом 1 типу

Clinical aspects of dental diseases in children with diabetes mellitus type 1.....78

Каспрук Н.М.

До проблеми алергічних реакцій на інсулін при метаболічному синдромі

Regarding the problem of allergic reactions to insulin in case of metabolic syndrome.....79

**ВПЛИВ УМОВНО ПАТОГЕННИХ БАКТЕРІЙ ВМІСТУ ПОРОЖНИНИ
ТОВСТОЇ КИШКИ ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ТИПУ 1 НА
ЦИТОЛІТИЧНУ ФУНКЦІЮ НК- І К-КЛІТИН ПЕРИФЕРІЙНОЇ КРОВІ**
Influence of opportunistic bacteria of the large intestine of patients with diabetes type
1 on the cytolytic function of NK- and K-cells of periferal blood

Сидорчук І.Й., Оленович О.А., Ляшук Р.П., Коваль Г.Д., Каспрук Н.М.

*Кафедра клінічної імунології, алергології та ендокринології
Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці, Україна*

Вступ. Як нами показано у попередніх публікаціях, цукровий діабет (ЦД) супроводжується формуванням кишкового дисбактеріозу/дисбіозу, який характеризується елімінацією або вираженим дефіцитом автохтонних анаеробних біфідобактерій і лактобактерій, а також контамінацією і проліферацією умовно патогенних ентеробактерій та інших родів умовно патогенних мікробів, які пригнічують функцію неспецифічного та специфічного імунного захисту організму хворих.

У хворих на ЦД типів 1 і 2 має місце зниження функції факторів і механізмів неспецифічного і специфічного імунного протиінфекційного захисту. Важливе значення у механізмі неспецифічного захисту (природнього імунітету) мають кілерні клітини (НК-природні клітини, К- і ЛАК-клітини). Особливістю НК- і К-клітин є здатність лізувати клітини-мішені (пухлинні та уражені вірусами клітини) без попередньої сенсibiliзації, що відрізняє їх від TCDS⁺ цитолітичних клітин. Оскільки для руйнування пухлинних клітин НК-клітини не потребують участі антитіл і наявності комплементу, то цей цитоліз отримав назву спонтанної клітинно-опосередкованої цитотоксичності. НК-клітини експресують на своїй поверхні рецептори до інтерферонів та інтерлейкіну-2 (IL-2).

На думку більшості дослідників роль НК-клітин в організмі людини полягає у захисті від розвитку пухлин та захворювань, обумовлених мікроорганізмами (бактеріями, вірусами, грибами та ін.), що по суті є функцією імунного нагляду. Активність цих клітин залежить від різноманітності пухлинних клітин-мішеней, мікробних і вірусних агентів та інших умов. Крім кілінгового ефекту, НК-клітини можуть виконувати і регуляторну функцію, виділяючи різні біологічно активні речовини (α - і γ -інтерферони, IL-1, IL-2, лімфотоксин та ін.).

Матеріал і методи. Визначення функціональної активності НК- і К-клітин проводили фотоелектроколориметричним методом за виходом гемоглобіну із візованих еритроцитів при довжині хвилі 610 нм [Сандов М.З., Кавальчук Л.В., 1986].

Результати. Встановлено, що умовно патогенні ентеробактерії (*E.coli*, *P.vulgaris*, *P.mirabilis*, *M.morganii*, *E.aerogenes*, *E.cloacae*, *K.pneumoniae*, *K.oxytoca*, *S.freundii*, *S.difficile*), а також *P.niger*, *B.frasilis*, *S.perfringens* пригнічують цитотоксичність НК- і К-клітин. Кишкова паличка зменшує цитотоксичність НК-клітин на 14,98% і К-клітин на 14,4%; вульгарний протей – на 32,39 і на 24,4% відповідно; *P.mirabilis* – на 24,09 і на 19,36% відповідно;

M.morganii – на 21,29 і на 23,65% відповідно. Інші умовно патогенні ентеробактерії (*M.morganii*, *E.aerogenes*, *E.cloacae*, *K.pneumoniae*, *K.oxytoca*, *C.freundii*) понижують цитолітичну активність природних кілерів на 17,32–33,71 %, а К-клітин – на 18,97–35,91 % відповідно.

Крім факультативних анаеробних та аеробних перерахованих вище бактерій, супресивну дію на НК- і К-клітини проявляють облигатні анаеробні бактерії. Так, *B.frasilis* пригнічують цитолітичну активність НК-клітин на 37,23% і К-клітин на 34,90%; *P.niger* – на 28,83 і на 35,86% відповідно; *C.perfringens* – у 3,33 і у 2,53 раза відповідно.

Проведені мікробіологічні та імунологічні дослідження, направлені на визначення впливу умовно патогенних бактерій, популяційний рівень яких у хворих на ЦД типу 1 значно (у 100-1000 разів) зростає, показали негативний вплив не тільки на функціональну здатність гуморальної і клітинної ланки сис-темного імунітету, а також на особливу субпопуляцію 0-лімфоцитів – природних кілерів (НК-клітин) і К-клітин, які здійснюють в організмі людини онкогенний нагляд та нагляд за клітинами, зараженими внутрішньоклітинними патогенами.

Вивчені умовно патогенні ентеробактерії (10 таксонів), грампозитивні стафілококи, облигатні анаеробні грамнегативні, пептокок і кластридії пригнічують цитолітичну функцію НК- і К-клітин. Ступінь пригнічення залежить від імунокомпонентної клітини. Більш чутливими виявилися К-клітини щодо дії грамнегативних ентеробактерій та анаеробних мікроорганізмів. На пригнічення цитолітичної функції НК- і К-клітин впливає таксон умовно патогенних бактерій. Найбільшу інгібуючу дію встановлено у *K.pneumoniae*, *B.frasilis*, *C.perfringens*.

Висновки. Умовно патогенні грампозитивні і грамнегативні бактерії різною мірою пригнічують цитолітичну функцію НК- і К-клітин периферійної крові людей, хворих на цукровий діабет типу 1, що необхідно враховувати при призначенні терапевтичної тактики, направленої на нормалізацію кишкової мікрофлори, шляхом використання біфідовмісних і лактовмісних пробіотиків.

ЦИТАДГЕЗИВНІ ВЛАСТИВОСТІ БІФІДОБАКТЕРІЙ І ЛАКТОБАКТЕРІЙ ПОРОЖНИНИ ТОВСТОЇ КИШКИ ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ І ТИПУ

*Cytoadhesive properties of Bifidobacteria and Lactobacteria of large intestine cavity
in patients with type 1 diabetes mellitus*

Сидорчук Л.І., Сидорчук І.Й., Сидорчук А.С.

Кафедра мікробіології та вірусології,

Кафедра клінічної імунології, алергології та ендокринології,

Кафедра інфекційних хвороб та епідеміології

Буковинського державного медичного університету, м.Чернівці, Україна

Вступ. Серед багатьох проблем сучасної мікробіології, інфектології та імунології, однією із актуальних є вивчення адгезивного процесу мікроорганізмів